

Välkommen

till krögärträff
Falun 12 mars 2024

ATL

Alkohol | Tobak | Läkemedel

Agenda

- Nya avgifter
 - *Marcus Tell, ATL-kontoret*
- Nya riktlinjer för serveringstillstånd
 - *Marcus Tell, ATL-kontoret*
- Bensträckare
- Krogar mot knark
 - *Mikael Hesselrud, Polisen*
 - *Hanna Lundgren, Länsstyrelsen Dalarna*
- Gruppdiskussion
- Genomgång av diskussionen
- Kort information från ATL-kontoret

Nya avgifter

ATL

Alkohol | Tobak | Läkemedel

Process

- Utvärdering oktober 2021 - maj 2022
- Uppdrag i maj 2022
- Remiss till kommuner i mars 2023
- Synpunkter från Svenskt näringsliv och Visita i april 2023
- Information till krögare med möjlighet att lämna synpunkter i maj 2023
- Förslaget godkändes av gemensamma nämnden i augusti 2023
- Beslut i kommunerna november 2023 - mars 2024
- Börjar gälla 1 april 2024

Principer

- Samma avgifter i alla kommuner
- Andel av prisbasbeloppet
- Det ska löna sig att göra rätt

Ansökningsavgifter

Stadigvarande serveringstillstånd:

Typ	Belopp
Ändring med insyn	6 100 kronor
Ändring utan insyn	3 700 kronor
Ändring av serveringstid vid enstaka tillfälle	1 300 kronor
Ändring utan utredning	700 kronor

Ansökningsavgifter

Tillfälliga serveringstillstånd:

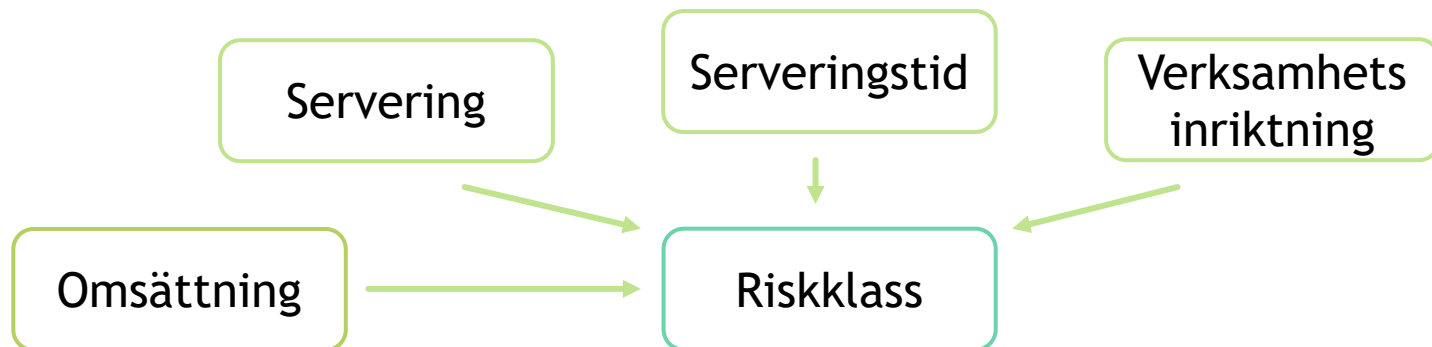
Typ	Belopp
Period till allmänheten	9 700 kronor
Enstaka tillfällen - första tillfället	6 100 kronor
Ytterligare tillfällen	1 300 kronor
Enstaka för slutet sällskap	1 300 kronor

Övriga avgifter

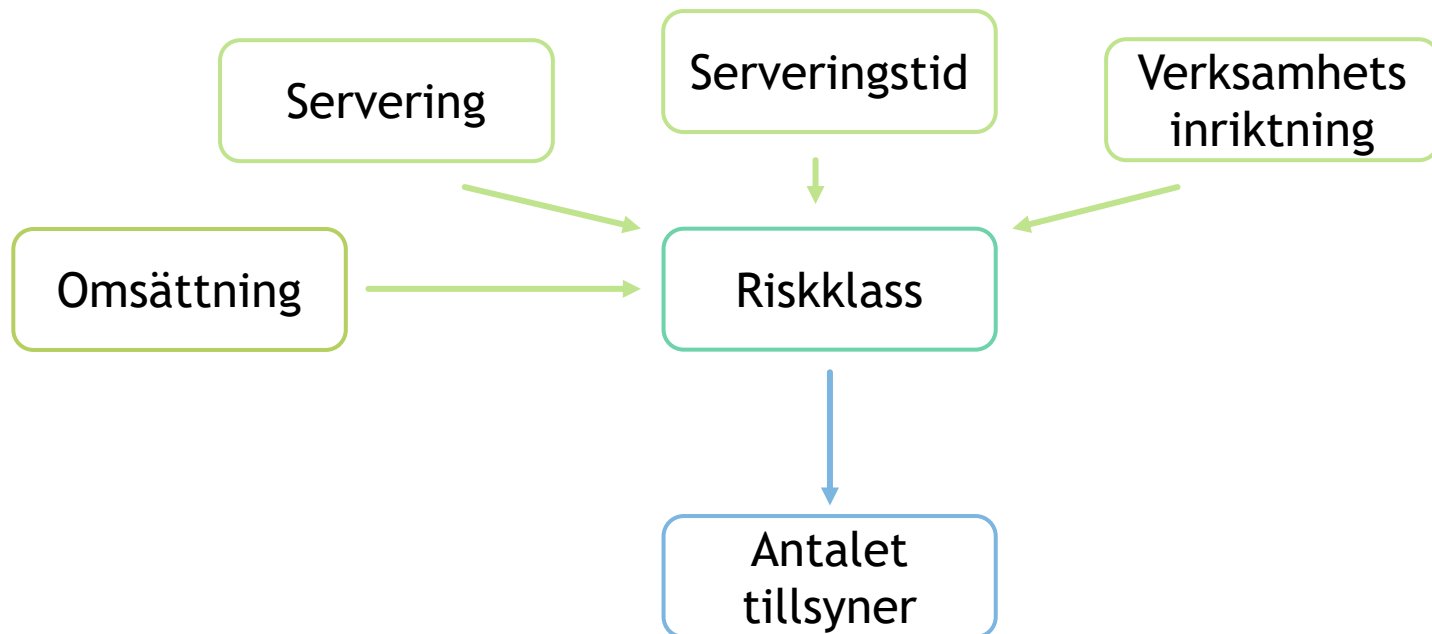
Övriga:

Typ	Belopp
Uppföljande tillsyn	3 700 kronor
Inre tillsyn	11 500 kronor
Deltagande på utbildning	0 kronor
Sen avanmälan	700 kronor
Uteblivet deltagande	1 300 kronor

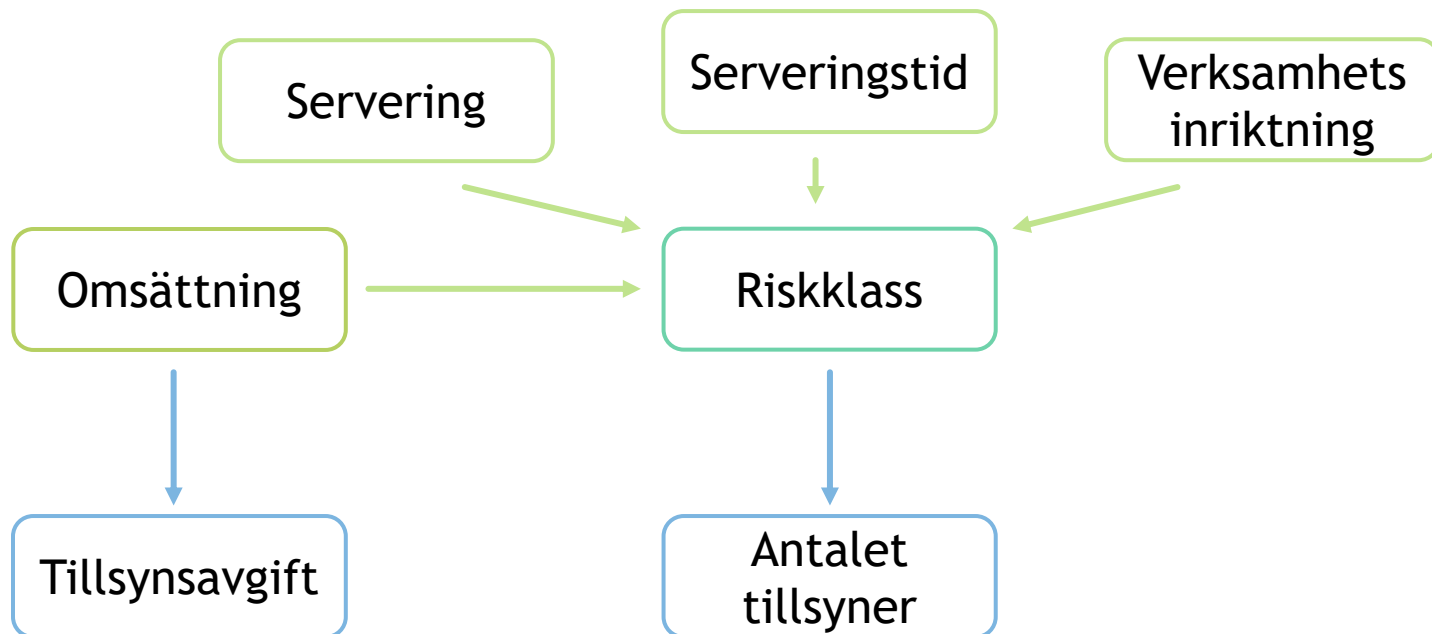
Tillsynsavgifter idag

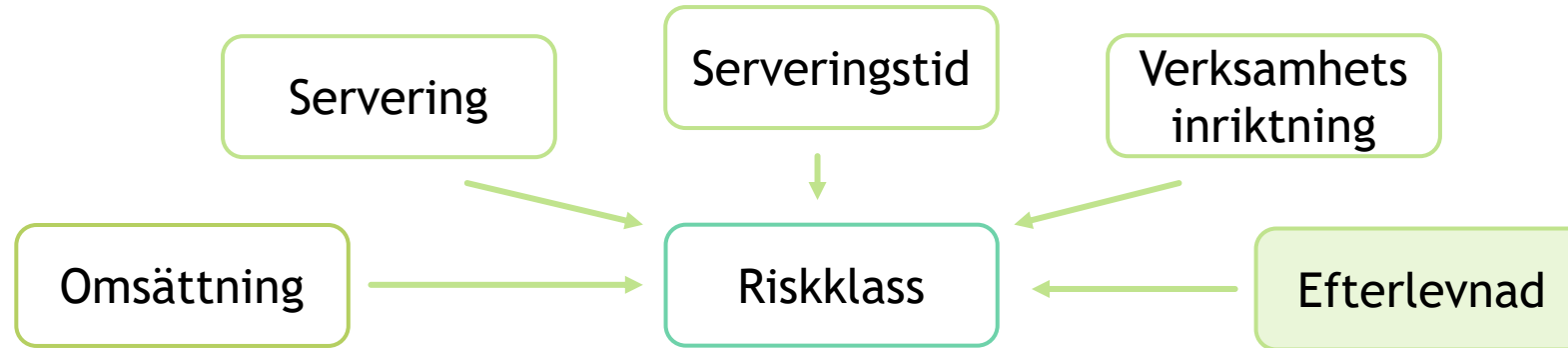
Tillsynsavgifter idag

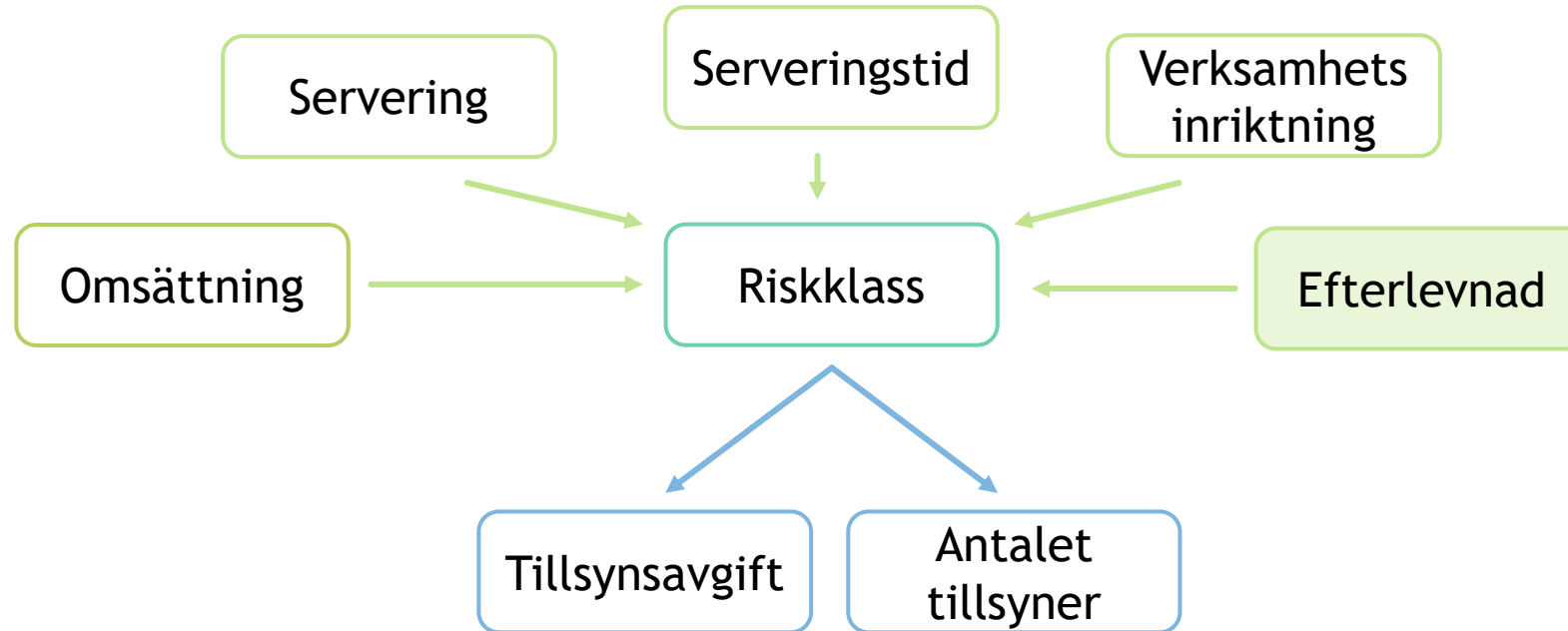
Tillsynsavgifter idag

Tillsynsavgifter förslag

Tillsynsavgifter förslag

Risiklassmodell

Risikfaktor	Risikpoäng
Servering	
Slutet sällskap	0
Allmänheten	10
Serveringstid	
- 23:00	0
23:00 - 01:00	10
01:00 -	20
Omsättning alkoholdrycker (kronor)	
- 250 000	0
250 001 - 1 000 000	5
1 000 001 - 3 000 000	10
3 000 001 -	15
Verksamhetsinriktning	
Mat	0
Nöje	10
Efterlevnad	
God efterlevnad	-10
Normalläge	0
Uppföljande tillsyn	5
Sanktion	10

Riskklassmodell

Riskpoäng	Riskklass	Antal tillsynsbesök	Fast tillsynsavgift (kronor)	Rörlig tillsynsavgift (kronor)
0-5	0	Minst 1 gång per år	1 800	1 400
10-15	1	Minst 1 gång per år	1 800	2 200
20-25	2	Minst 2 gånger per år	1 800	6 000
30-35	3	Minst 3 gånger per år	1 800	11 900
40-45	4	Minst 4 gånger per år	1 800	19 100
50-55	5	Minst 5 gånger per år	1 800	28 700
60-65	6	Minst 6 gånger per år	1 800	39 300

Exempel på tillsynsavgift

Exempel 1 - matrestaurang

- Serveringstid till klockan 01:00
- 300 000 kronor i omsättning på alkoholdrycker

Riskklass: 2

Tidigare tillsynsavgift	10 900 kronor
-------------------------	---------------

God efterlevnad	4 000 kronor
-----------------	--------------

Normalläge	7 800 kronor
------------	--------------

Brister	13 700 kronor
---------	---------------

Exempel på tillsynsavgift

Exempel 2 - nöjesställe

- Serveringstid till klockan 02:00
- 6 000 000 kronor i omsättning på alkoholdrycker

Riskklass: 5

Nuvarande tillsynsavgift	30 100 kronor
--------------------------	---------------

God efterlevnad	20 900 kronor
-----------------	---------------

Normalläge	30 500 kronor
------------	---------------

Brister	41 100 kronor
---------	---------------

Agenda

- Nya avgifter
 - *Marcus Tell, ATL-kontoret*
- Nya riktlinjer för serveringstillstånd
 - *Marcus Tell, ATL-kontoret*
- Bensträckare
- Krogar mot knark
 - *Mikael Hesselrud, Polisen*
 - *Hanna Lundgren, Länsstyrelsen Dalarna*
- Gruppdiskussion
- Genomgång av diskussionen
- Kort information från ATL-kontoret

Nya riktlinjer för serveringstillstånd

ATL

Alkohol | Tobak | Läkemedel

Uppbyggnad

1. Allmänt
2. Kommunens verksamhet
3. Prövningar avseende serveringstillstånd

Uppbyggnad

1. Allmänt
 - 1.1 Allmänt om riktlinjer
 - 1.2 Allmänna förutsättningar för tillståndsgivning
 - 1.3 Ordning och nykterhet
 - 1.4 Diskriminering

2. Kommunens verksamhet
 - 2.1 Styrning av verksamheten
 - 2.2 Kommunens informationsskyldighet med mera
 - 2.3 Ansökan och handläggning
 - 2.4 Den gemensamma nämndens tillsynsverksamhet
 - 2.5 Avgifter

3.1 Lämplighetsprövning

3.1.1 PBI - Personer med betydande inflytande

Exempel på PBI är ägare, VD, ledamot, firmatecknare, bolagsman, men även andra personer kan bedömas som PBI utifrån deras roll och mandat. Samtliga PBI:er ska ha godandel och vara väl förtrogna med den svenska alkohollagstiftningen. Med godandel menas att man ej har brottslig belastning och är ekonomiskt skötsam.

3.1.2 Finansiering

Finansieringen av köpet eller uppstarten av ett serveringsställe samt övriga omkostnader ska kunna redovisas och styrkas med relevanta dokument. Den sökande ska kunna visa var pengarna kommer från, samt att pengar överförs från långivare till låntagare samt köpare till säljare.

3.1.3 Remisser

Vid prövning av serveringstillstånd och PBI:er skickas remisser till följande myndigheter: Polismyndigheten, Skatteverket, Kronofogden, miljökontoret och räddningstjänsten.

3.1.4 Kunskapsprov

Innan en ansökan kan beviljas ska sökanden genomföra ett godkänt kunskapsprov hos kommunen. Det är den gemensamma nämnden som bedömer vilka personer som måste avlägga kunskapsprov. Vid ansökan om tillfälligt serveringstillstånd till slutet sällskap får kommunen göra undantag från skyldigheten att göra kunskapsprov om ansökan avser ett enstaka tillfälle. Från att en sökande ansöker om ett andra serveringstillfälle under samma kalenderår ska ett kunskapsprov avläggas.

3.2 Serveringsställe

3.2.1 Serveringslokal

Serveringslokalen ska omfatta ett visst avgränsat utrymme och vara överblickbar. Lokalerna kommer att insynas för att göra en bedömning av vilka ytor som kan godkännas som serveringsyta. Personalutrymmen, toaletter och liknande ska inte godkännas som serveringsytor. Trappor mellan våningsplan är i normalfallet inte serveringsyta.

3.2.2 Uteservering

En uteservering ska normalt ligga i direkt anslutning till serveringsstället samt vara fysiskt avgränsad från kringliggande områden där servering inte får förekomma. Uteserveringens placering och utformning ska vara sådan att den kan överblickas bland annat för att serveringspersonalen ska kunna kontrollera vilka gäster som får tillgång till alkoholdrycker samt kunna upptäcka om olägenheter uppstår.

3.3 Kök och matutbud

3.3.2 Matutbud

Matutbudet får inte vara av snabbmatskaraktär, det är därför viktigt att tillståndshavaren på något sätt förädlar råvaror.

- Matutbudet ska erbjudas och kunna tillhandahållas under hela serveringstiden fram till klockan 23.00. Det ska finnas ett varierat utbud av maträtter.
- Matutbudet som erbjuds ska vara tillagat eller tillrätt på serveringsstället.
- Efter klockan 23.00 är det tillräckligt med ett fåtal enklare rätter. En rätt innebär att gästen ska kunna äta sig mätt, det räcker därför inte med nötter, snacks eller liknande.
- Det ska finnas synliga skriftliga menyer med utbudet av både mat och dryck. Detta för att tydliggöra utbud och priser och därmed underlätta för gästerna samt vid tillsyn. Prisbilden ska vara sådan att mat också erbjuds i praktiken.
- Om en restaurang serverar till exempel lunchbuffé är det tillåtet att ha färre rätter på den synliga menyn, men vid efterfrågan ska gäster kunna beställa rätter från a la carte-menyn.
- En betydande del av maträtterna ska utgå från råvaror, en meny som består av prefabricerade maträtter bedöms inte vara godkänd.
- Ett varierat utbud av lättdrycker innebär att det ska finnas minst ett lättdrycksalternativ till respektive slag av alkoholdryck som erbjuds i verksamheten.

3.4 Prissättning och marknadsföring

3.4.1 Prissättning

Priset för en alkoholdryck eller alkoholdrycksliknande preparat får vid servering inte sättas lägre än inköpspriset för drycken eller preparatet jämte skäligt påslag. Prissättningen får inte ske på sådant sätt att försäljning av drycker eller alkoholdrycksliknande preparat med högre alkoholhalt främjas.

3.4.2 Marknadsföring

Marknadsföring av alkoholdrycker eller alkoholdrycksliknande preparat till konsumenter ska särskild måttfullhet iakttas. Reklam- eller annan marknadsföringsåtgärd får inte vara påträngande, uppsökande eller uppmana till bruk av alkohol. Marknadsföring får inte rikta sig särskilt till eller skildra barn eller ungdomar som inte har fyllt 25 år.

3.6 Serveringstider

Bestämmelsen om serveringstider är en viktig del av den svenska alkoholpolitiken, och social hänsyn ska därför gå före affärsmässiga eller konkurrensmässiga hänsyn. Att en konkurrerande restaurang redan har fått längre serveringstid behöver därför inte motivera bifall till en annan ansökan.

3.6.1 Allmänt om serveringstid

- Serveringstiden kan inom den gemensamma nämndens verksamhetsområde utökas till maximalt klockan 03.00.
- Beslut om serveringstid efter klockan 02.00 ska tidsbegränsas till som längst ett år i taget.

3.6.2 Uteservering

- Vid uteserveringar ska stor hänsyn tas till befarade närboendestörningar.
- Serveringstiden kan inom den gemensamma nämndens verksamhetsområde utökas till maximalt klockan 03.00.
- Om uteserveringen ligger inom tätbebyggt område bör serveringstid efter klockan 22.00 söndag till torsdag, och klockan 24.00 fredag, lördag samt dag före helgdag tidsbegränsas till ett år i taget.

3.6.3 Tillfälligt utökad serveringstid

- Serveringstid för tillfälligt utökad serveringstid vid enstaka tillfällen kan inom den gemensamma nämndens verksamhetsområde beviljas till maximalt klockan 04.00.
- Utökad serveringstid kan beviljas för som mest fem tillfällen per kalenderår.

3.12 Tillfälliga tillstånd till allmänheten och slutna sällskap

3.12.1 Tillfälligt serveringstillstånd till allmänheten

- Klockan 01.00 ska anses som normal sluttid, men serveringstiden kan tidigareläggas eller senareläggas. I bedömningen av serveringstiden har Polismyndigheten och miljönämndens yttranden stor betydelse.
- Serveringstiden för en period kan utökas till maximalt klockan 03.00.
- Serveringstiden för enstaka tillfällen kan utökas till maximalt klockan 04.00.
- Tillfälliga tillstånd kan beviljas vid högst tio enstaka serveringstillfällen per kalenderår, eller för en sammanhängande period av maximalt två månader per kalenderår i samma lokal. Vid fler tillfällen eller en längre period krävs stadigvarande serveringstillstånd.
- Begränsningen i antal enstaka serveringstillfällen gäller inte i lokaler som drivs av ett offentligt organ och där det inte är möjligt att få ett stadigvarande serveringstillstånd utifrån den verksamhet som bedrivs. Exempel på detta är Folkets hus eller kulturhus som drivs av kommunen och där ingen enskild kan få en permanent dispositionsrätt.
- Tillfälligt tillstånd ska inte beviljas av tjänsteperson i avvaktan på beslut om stadigvarande tillstånd.

3.12 Tillfälliga tillstånd till allmänheten och slutna sällskap

3.12.2 Tillfälligt serveringstillstånd till slutna sällskap

- Det slutna sällskapet ska utgöra en begränsad krets som har något gemensamt intresse man samlas kring, utöver den aktuella tillställningen som tillståndet söks för.
- Innan tillställningen ska arrangören veta vilka personer som kommer, till exempel genom mottagande av anmälningar. Det innebär att det inte är tillåtet att bli medlem vid dörren.
- Annonsering som når allmänheten är inte tillåten. Det innefattar annonsering i massmedia, på hemsidor, öppna grupper på facebook, lappar på anslagstavlor eller liknande.
- Serveringstider ska prövas utifrån samma kriterier som gäller för tillstånd för servering till allmänheten.

Dags för
Bensträckare

ATL

Alkohol | Tobak | Läkemedel

Agenda

- Nya avgifter
 - *Marcus Tell, ATL-kontoret*
- Nya riktlinjer för serveringstillstånd
 - *Marcus Tell, ATL-kontoret*
- Bensträckare
- Krogar mot knark
 - *Mikael Hesselrud, Polisen*
 - *Hanna Lundgren, Länsstyrelsen Dalarna*
- Gruppdiskussion
- Genomgång av diskussionen
- Kort information från ATL-kontoret

Känner du till att du genom att minska förekomsten och användningen av narkotika i krogmiljön kan göra stor skillnad både för din krog och för samhället i stort?

Tänk dig en kväll!

Personalen är på plats och utanför står festglada gäster i kön som skrattar och är förväntansfulla över att få en rolig kväll. Plötsligt ser dörrvakten något skumt lite längre bort, det ser ut som att det kan vara några som köper droger. Strax därefter kommer personerna fram och vill gå före i kön. De är lite hotfulla och dörrvakten vill inte ställa till med en scen inför den glada kön, och är inte heller helt säker på vad som gäller, så han släpper in dem, även om det inte känns helt bra.

Lite senare på kvällen säger en gäst till bartendern att det vid ett bord brukas droger helt öppet. De är glada och det är ingen som stör, men den anställde går ändå fram och säger till gänget att de inte får använda narkotika inne på krogen. De skrattar hånfullt och frågar bara om hon vill ha. Hon går till sin chef och berättar. Krogägaren lyssnar och säger att han ska prata med dem. Han går dit och ser att många av de yngsta gästerna intresserat och med stor nyfikenhet iakttar gänget runt bordet. Han ber gänget vänligt att inte så öppet hantera drogerna och går sedan därifrån...

- Vad väcker detta scenario för känslor och tankar hos dig?
- Hur tror du att det påverkar de anställda?
- Hur tror du att det kan påverka gästerna?
- Vilka signaler tror du detta sänder till de nya yngre gästerna?
- Kan detta påverka negativt utanför krogen?

Vad visar forskningen?

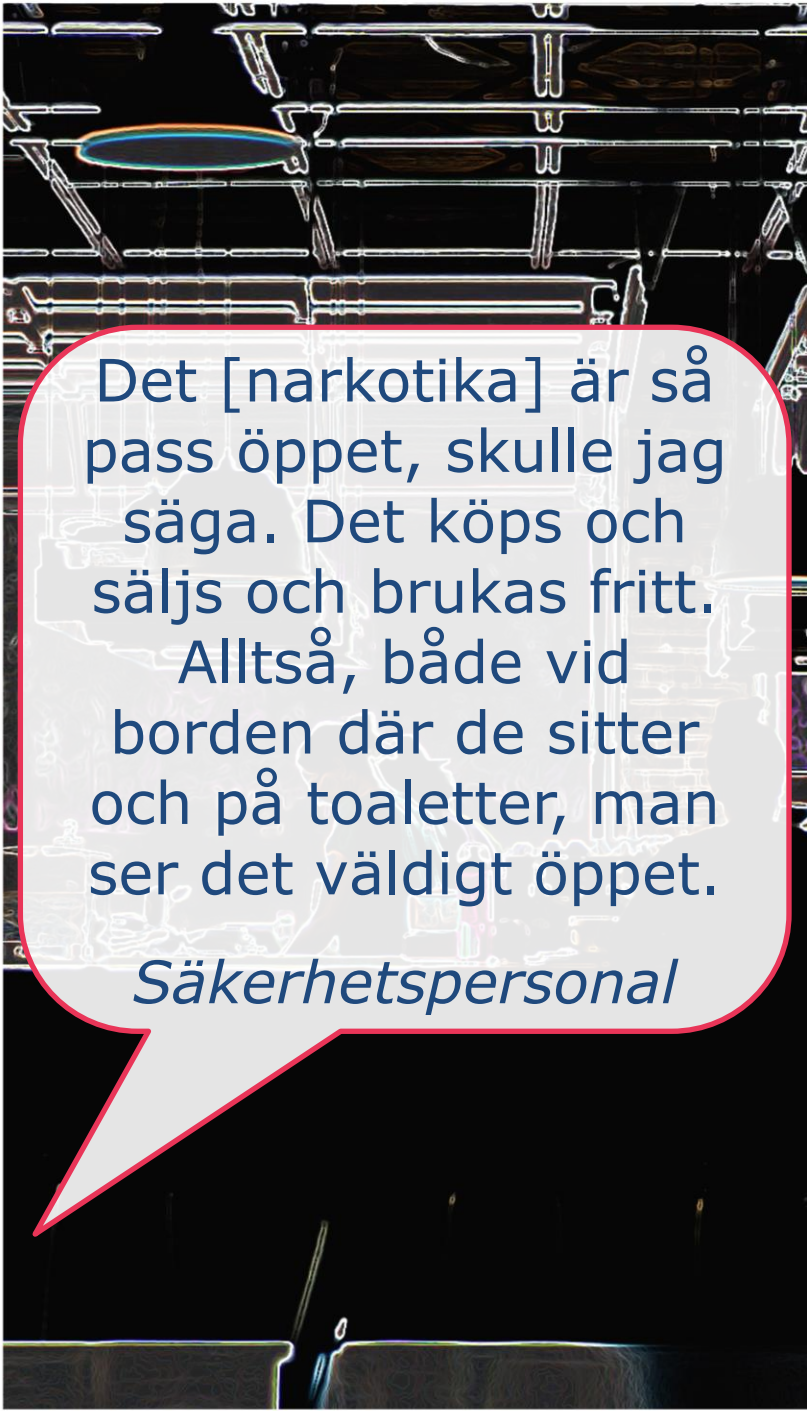
Enligt en kartläggningen som STAD (Stockholm förebygger alkohol och drogproblem) gjort på uppdrag av sju länsstyrelser i Mellansverige 2022, så är narkotikan i krogmiljön ett omfattande problem. Resultatet visar bland annat...

<https://www.stad.org/sv/publikationer/rapporter>

Narkotika i krogmiljö är ett omfattande problem

- 42% av krogpersonalen upplever att det finns mer narkotika på krogen i den stad/ort där de arbetar jämfört med för 5 år sedan
- 68% av krogpersonalen har senaste halvåret eller oftare sett drogpåverkade gäster på krogen i den stad/ort där de arbetar

Det [narkotika] är så pass öppet, skulle jag säga. Det köps och säljs och brukas fritt. Alltså, både vid borden där de sitter och på toaletter, man ser det väldigt öppet.

Säkerhetspersonal

➤ **40% kommunanställda & 66% poliser upplever att narkotikarelaterade problem i krogmiljö har förändrats senaste 5 åren:**

- ❖ 88% (kommun) & 97% (polis) att narkotikabruket ökat till viss/stor del
- ❖ 81% (kommun) & 88% (polis) att antal droger som florerar ökat till viss/stor del

Det är så utbrett i dag med narkotikan. Det är alla samhällsskick och alla åldrar. Går du tillbaka 15-20 år i tiden, ja, men då var det missbrukarna på parkbänken. Alltså, de var så uppenbara. [...] I dag är det Lisa, 19 år, som går in och drar upp kola i näsan eller tar lite amfetamin, det är så utbrett.

Säkerhetspersonal

Egen användning av narkotika bland krogpersonal

➤ Hur ofta har du använt narkotika?

- Senaste året eller oftare - 10%
- För flera år sedan - 27%
- Aldrig - 63%
- Cannabis, kokain, amfetamin & ecstasy vanligast

➤ Var har du använt narkotika?

- Hos vänner - 77%
- Utomlands - 51%
- På krogen - 25%

Krogpersonalens förslag för att minska narkotika på krogen

Utbildning & information

- Behov av utbildning återkommande
- Hur agera när gäst är påverkad?
- Symptom på drog-påverkan?

Policyarbete

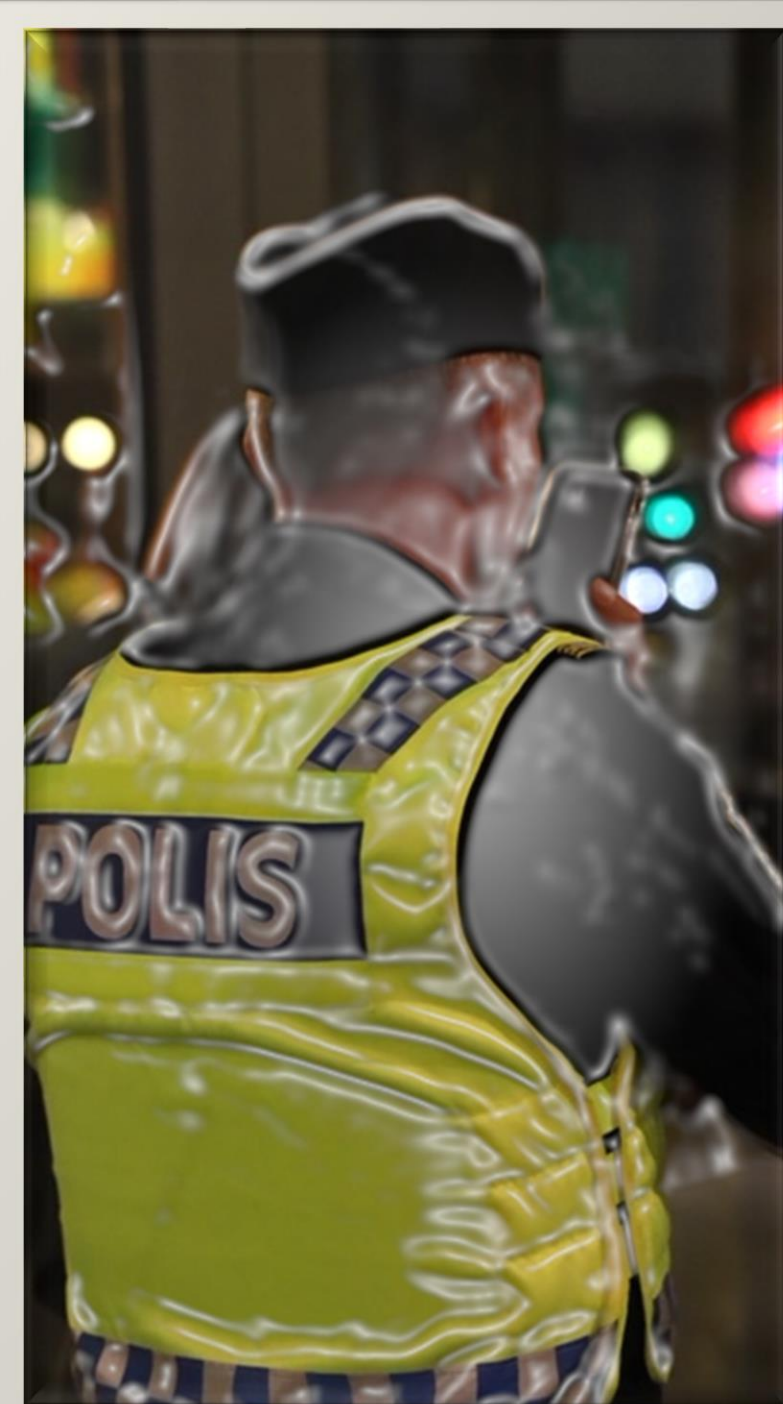
- Policy med tydliga rutiner
- Tydliggöra policy för gäster och personal
- Arbeta med skyltning på krogen

Samverkan, kontroll & sanktioner

- Samverkan med polis (kontaktpolis)
- Polis mer synlig på krogen
- Drogtester bland gäster och personal

Förändringar i krogmiljö

- Sätta upp kameror
- Mindre toaletter med få platta ytor
- Belysningsåtgärder

Sammanfattning!

- Narkotika i krogmiljön är ett omfattande problem
- Trygghet och arbetsmiljö påverkas negativt
- 1 av 4 som brukat narkotika har gjort det på krogen
- Motivationen för att jobba narkotikaförebyggande är hög

Så vad kan vi tillsammans och du som krögare göra?

KROGAR ! MÖT KNARK

En metod som visat god effekt och som innehåller mycket av det som kroganställda själva efterfrågar är "Krogar mot knark"

VAD ÄR KROGAR MOT KNARK?

- Narkotikaförebyggande och beprövad metod
- Syftet är att minska förekomsten och användningen av narkotika i krog- och nöjesmiljön
- Grundar sig i metoden Ansvarsfull alkoholserving (STAD-metoden)
- Togs fram 2001 efter påtryckningar från framför allt Polisen och krogbranschen

Vad innebär Krogar mot knark?

- Ha en drogpolicy med tillhörande handlingsplan
- Utbildning av personal
- Kontinuerligt arbete med den fysiska miljön på krogen för att förebygga att gäster/personal säljer eller tar droger
- Ett offentligt ställningstagande mot narkotika och aktivt visa att narkotika inte är accepterat på krogen (kan t.ex. vara att delta i kampanjer)
- Samarbete med kommun och polis (och länsstyrelsen)

Vinster!

- Bättre arbetsmiljö – personal trivs bättre och stannar längre
- Ökad trivsel och trygghet - både bland gäster och personal
- Ökad lönsamhet
- Stärkt varumärke
- Förbättrat samarbete med andra aktörer
- Minskad risk för våldsbrott och kriminalitet på din krog
- Minskad normalisering av narkotika - både på krogen och i samhället
- Minskat "partyknarkande" bidrar dessutom till en minskning av skövlad regnskog, barnarbete, finansiering av terrororganisationer, gängkrig och mord!

Vilket stöd kan du som krögare få?

Från STAD (nationellt samordningsuppdrag sedan sommaren 2023)

- Webbutbildning 30 min (för all personal) – kostnadsfri under 2024. Ord. pris 395 kr.
- Metodhandbok, stödmaterial, checklistor, nationella nätverksträffar, kampanjmaterial etc.

Från Länsstyrelsen och polisen i Dalarna

- Regional samordning av arbetet i Dalarna
- Fysiska utbildningstillfällen för den "fasta" krogpersonalen i länet (kostnadsfria eller subventionerade)
- Hjälp vid översyn av krogmiljön, effektivare tillsyn och kontaktpolis för det strategiska arbetet

Från kommunen

- Samordnar och stöttar arbetet lokalt, effektivare tillsyn

Nu tänker du kanske att det låter bra, men också att det finns en risk att...

... du kan bli av med ditt alkoholtillstånd om du är öppen med att det förekommer narkotika på din krog.

- Genom att ta ställning mot narkotika och aktivt jobba för att få bort den från krogmiljön kommer istället göra att du kan få behålla ditt serveringstillstånd.

... du kommer att förlora pengar om du uppmuntrar din personal att inte släppa in gäster som misstänkts brukar eller säljer narkotika.

- Studier har visat precis tvärt om. Narkotikaförebyggande arbete skapar en trevligare, tryggare och mer lönsam verksamhet.

...personer med stort våldskapital kan bli arga om de inte får använda din krog som arena för narkotikabruk och försäljning.

- Ja, men i ett demokratiskt samhälle kan vi inte låta kriminella ta makten utan istället låta polisen göra sitt jobb. Risken för våldsbrott ökar om dessa personer vistas på din krog.

Krogar mot knark i Dalarna!

- Polisen i Dalarna är på!
- Länsstyrelsen i Dalarna är på!
- De sex kommunerna – Borlänge, Falun, Mora, Ludvika, Hedemora och Avesta är på!

Vi vill nu veta vilka av er krögare som är på?

Hör av dig med frågor eller inkom med en intresseanmälan till din kommunala samordnare senast 31 mars 2024!

Kommunal samordnare: **xxx**

Länsstyrelsens samordnare: hanna.lundgren@lansstyrelsen.se

Polisens samordnare: mikael.hesselrud@polisen.se

Mer info!

Krogar mot knark (Kmk)

<https://krogarmotknark.se/>

Webbutbildning Kmk (30 min), finns på svenska och engelska - kostnadsfri under 2024!

https://lartorget.sll.se/luvitportal/activities/onlinecoursedetails_ext.aspx?inapp=1&courseid=6795

Länk till STAD:s kampanjfilm "Usla ursäcker": <https://guldagget.se/bidrag/usla-ursaker/> (2 min)

Agenda

- Nya avgifter
 - *Marcus Tell, ATL-kontoret*
- Nya riktlinjer för serveringstillstånd
 - *Marcus Tell, ATL-kontoret*
- Bensträckare
- Krogar mot knark
 - *Mikael Hesselrud, Polisen*
 - *Hanna Lundgren, Länsstyrelsen Dalarna*
- **Gruppdiskussion**
- **Genomgång av diskussionen**
- **Kort information från ATL-kontoret**

Gruppdiskussion

1. Hur önskar ni upplägget för krögarträffarna?
 - a) Roterande mellan städerna eller samma stad, i så fall vilken stad?
 - b) Vad vill ni att vi tar upp på kommande träffar?
2. Vi vill bidra till att det ska vara *lätt att göra rätt*, hur kan vi göra det?
3. På vilket sätt jobbar ni narkotikaförebyggande idag?
Policys? Utbildningar? Tillsyn? Annat?

Diskutera tillsammans och skriv ner era svar.

Agenda

- Nya avgifter
 - *Marcus Tell, ATL-kontoret*
- Nya riktlinjer för serveringstillstånd
 - *Marcus Tell, ATL-kontoret*
- Bensträckare
- Krogar mot knark
 - *Mikael Hesselrud, Polisen*
 - *Hanna Lundgren, Länsstyrelsen Dalarna*
- Gruppdiskussion
- Genomgång av diskussionen
- **Kort information från ATL-kontoret**

Information

- falun.se/atl
- Nyhetsbrev
- Ansvarsfull alkoholserving 23 och 30 april på Sätters stadshotell
- Ansök i tid inför sommaren

ATL

Alkohol | Tobak | Läkemedel